

DECALAJUL PE PIEȚELE INTERNĂ ȘI EXTERNĂ DE MĂRFURI ALIMENTARE

Lect. sup. T. GUTIU, ASEM

Articolul dat este consacrat analizei decalajului pe piața internă și piețele externe de produse alimentare autohtone și a consecințelor lui. Rezultatele analizei ne arată că recesiunea în Moldova nu este un rezultat numai al crizei financiare, ci și al scăderii competitivității producției autohtone. La rândul lor, cauzele micșorării competitivității sunt: influența negativă exercitată asupra producătorilor autohtoni a legislației fiscale în vigoare și reglării vamale actuale; prețurile înalte la resurse energetice; eficiența mică a măsurilor de susținere a producătorilor autohtoni. La finele articolului, autorul a elaborat măsuri de redresare a situației.

Volumul producției autohtone, în termeni reali, pe piața internă, se micșorează pe an ce trece. Această situație este caracteristică și pieței de produse alimentare, cu toate că Moldova este o țară eminentamente agrară. În anul 2008, volumul de import al producției de acest gen s-a majorat cu 35,5% față de anul precedent, atingând cifra de 631,4 milioane dolari SUA. Volumul de export al producției alimentare, în perioada analizată, de asemenea, a crescut, însă, doar cu 17,2% și a alcătuit 595,0 milioane dolari SUA. Astfel, rata de acoperire, în 2008, la producția alimentară, a constituit 94,2%, deși, în anii precedenți, exportul depășea importul. De exemplu, în 2007, acest indice a alcătuit 109% (tabelul 1).

THE DISPARITY ON DOMESTIC AND EXTERNAL MARKET OF FOODSTUFF PRODUCTS

Sup. lecturer T. GUTIU, AESM

This article is devoted to analyzing the deviation on internal and external market of domestic food products and its consequences. Results of investigation show that recession in Moldova is the outcome not just of financial crises, but it is the result of reduction in domestic product competitiveness. In addition, causes of decrease in competitiveness are: negative influence of tax legislation and current customs regulation over national producers; high price of energy resources; low efficiency of measures in supporting domestic producers. At the end of this article the author has elaborated measures for recovery situation.

The volume of domestic product in real terms on the internal market is reducing from year in year. This situation is characteristic of food market too. Nevertheless Moldova is a mostly agrarian country. In 2008 imports of this kind of goods increased by 35,5 percent in comparison to previous year and reached 631,4 million US dollars. The exports of food products grew too, in the researched period, but just by 17,2% and registered a value of 595,0 mln. US dollars. Thus export-import ratio of food products hit 94,2% in 2008, in spite of exports out-passing by imports in previous years. For example, this index was 109% in 2007 (table 1).

Tabelul 1

Comerțul exterior de produse alimentare

mii dolari SUA

Cod S.A.	Denumirea secțiunii de mărfuri	2007			2008		
		export	import	sold	export	import	sold
I	Animale vii și produse ale regnului animal	13579,5	61663,3	-48083,8	10133,4	100329,5	-90196,1
II	Produse ale regnului vegetal	162873,5	150371,9	12501,6	210090,2	166757,3	43332,9
III	Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală și produse ale disocierii lor; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală	55262,7	16012,9	39249,8	62890,2	20883,5	42006,7
IV	Produse alimentare, băuturi alcoolice, fără alcool și oțet, tutun	275973,0	237866,2	38106,8	311918,2	343420,2	-31502,0
	Total	507688,7	465914,3	41774,4	595032,0	631390,5	-36358,5

Sursa: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova

Table 1

Foreign trade of foodstuff products

thousand US dollars

Code H.S.	Section	2007			2008		
		exports	imports	balance	exports	imports	balance
I	Animal products	13579,5	61663,3	-48083,8	10133,4	100329,5	-90196,1
II	Vegetable products	162873,5	150371,9	12501,6	210090,2	166757,3	43332,9
III	Animal or vegetable fats, oils and wax	55262,7	16012,9	39249,8	62890,2	20883,5	42006,7
IV	Food, beverages and vinegar, tobacco	275973,0	237866,2	38106,8	311918,2	343420,2	-31502,0
	Total	507688,7	465914,3	41774,4	595032,0	631390,5	-36358,5

Source: National Bureau of Statistics of the RM

Majorări esențiale ale volumului de import, în 2008, în raport cu anul precedent, au fost înregistrate la majoritatea grupelor de mărfuri alimentare: importul cărnii a crescut de 2,33 ori; animalelor vii – de 2,27 ori; zahărului și produselor zaharoase – de 2,21 ori; nutrețurilor pentru animale – de 2,16 ori; plantelor vii, produselor de floricultură – cu 74,3%; preparatelor pe bază de cereale, făinii, amidonului, produselor de patiserie – cu 64,5%; băuturilor alcoolice, fără alcool și oțeturi – cu 58%; preparatelor din legume, fructe sau din alte părți de plante – cu 44,5%; cerealelor – cu 43,7%; legumelor, plantelor, rădăcinilor și tuberculilor alimentare – cu 43%. E de menționat că toate mărfurile nominalizate pot fi produse în Republica Moldova și, în anii precedenți, constituiau potențialul său de export.

Analiza evoluției gradului de acoperire a importului prin exportul produselor alimentare arată că Republica Moldova pierde pozițiile sale pe piețele externe ca exportator al acestor tipuri de marfă. În 2008, importul preleva asupra exportului, cu toate că, în 2007, exportul preleva asupra importului, rata de acoperire alcătuind 116% (tabelul 2), în timp ce, în 2004, acest indice a înregistrat un nivel de 328,6%.

Great rises of imports in 2008 were recorded for majority categories of products in comparison to previous year such as: meat – 2,33 times; market animals – 2,27; sugar and products of sugar – 2,21; fodder for animals – 2,16; crop and products of floriculture – 74,3%; products from cereal, flour, starch, pastry products – 64,5%; alcoholic drinks, non-alcoholic drinks and vinegar (58%); products from vegetables, fruit and other parts of plant (44,5%); cereals (43,7%); vegetables, plants, roots and alimentary tubercles – 43%. All these products could be produced in the Republic of Moldova and they were export potential in previous years.

Analysis of export-import ratio evolution of food products shows that Republic of Moldova is losing its position on external market like exporter of this kind of products. In 2008 imports prevailed exports, however in 2007 exports prevailed imports and export-import ratio consisted 116% (table 2), but in 2004 this index topped 328,6%.

Tabelul 2

Rata de acoperire a producției alimentare

Cod S.A.	Denumirea grupei de mărfuri	2004	2005	2006	2007	2008
IV	Produse alimentare, băuturi alcoolice, fără alcool și oțet; tutun	328,6	268,5	153,7	116,0	90,8
16	Preparate din carne, din pește sau din crustacee, moluște sau alte nevertebrate acvatice	46,6	15,0	13,4	23,5	6,9
17	Zahăr și produse zaharoase	86,1	110,3	407,7	321,8	94,2
18	Cacao și produse din cacao	10,4	17,9	12,1	10,8	11,0
19	Preparate pe bază de cereale, făinuri, amidonuri sau lapte; produse de patiserie	24,4	22,7	21,1	19,2	18,6
20	Preparate din legume, fructe sau din alte părți de plante	383,0	342,0	295,2	381,2	170,6
21	Preparate alimentare diverse	5,5	7,6	10,9	8,2	6,1
22	Băuturi alcoolice, fără alcool și oțeturi	1107,4	924,5	440,8	283,5	259,5
23	Reziduuri și deșeuri ale industriei alimentare, nutrețuri pentru animale	242,2	179,6	124,7	103,6	79,3
24	Tutun și înlocuitori de tutun prelucrați	32,4	30,6	21,3	23,2	24,1

%

Table 2

Export-import ratio of food products

Code H.S.	Categories of products	2004	2005	2006	2007	2008
IV	Food, beverages vinegar and tobacco	328,6	268,5	153,7	116,0	90,8
16	Products from meat, fish, crustacean, mollusk and other aquatic non-vertebrates	46,6	15,0	13,4	23,5	6,9
17	Sugar and products of sugar	86,1	110,3	407,7	321,8	94,2
18	Cacao and products of cacao	10,4	17,9	12,1	10,8	11,0
19	Products from cereal, flour, starch or milk, pastry products	24,4	22,7	21,1	19,2	18,6
20	Products from vegetable, fruit and other parts of plant	383,0	342,0	295,2	381,2	170,6
21	Other edible products	5,5	7,6	10,9	8,2	6,1
22	Alcoholic drinks, non-alcoholic drinks and vinegar	1107,4	924,5	440,8	283,5	259,5
23	Residue and waste of food industry, fodder for animals	242,2	179,6	124,7	103,6	79,3
24	Tobacco and substitute of tobacco	32,4	30,6	21,3	23,2	24,1

%

În anul 2008, s-au înregistrat modificări esențiale la următoarele grupe de mărfuri: preparate din carne, din pește sau din crustacee, moluște sau alte neverte-

In report 2008 year, essential modifications were recorded for the following categories of products: products from meat, fish, crustacean, mollusk and

brate acvatice; zahăr și produse zaharoase; preparate din legume, fructe sau din alte părți de plante; băuturi alcoolice, fără alcool și oțeturi; reziduuri și deșeuri ale industriei alimentare, nutrețuri pentru animale.

Apariția deficitului balanței comerciale la producția alimentară constituie rezultatul mai multor factori. În primul rând, este consecința faptului că producția autohtonă a produselor alimentare acoperă numai 64% din consumul pe piața internă a acestui gen de producție, în pofida faptului că R. Moldova este o țară agrară.

O altă cauză constă în decalajul esențial la grupele a doua (carne și organe comestibile) și a șaisprezecea (preparate din carne, din pește sau din crustacee, moluște sau alte nevertebrate acvatice) de mărfuri, conform Sistemului Armonizat. Gradul de acoperire a importului prin exportul cărnii, în 2008, a alcătuit 3,86%, în timp ce, în 2007, a fost de 30,11%. Acest decalaj a fost cauzat de creșterea importului de 2,3 ori și scăderea exportului de 3,4 ori.

Preponderent, s-a importat carne de pasăre, deoarece este mai ieftină. Acest produs este livrat de Belgia, Olanda, Germania. La majorarea volumului importului produsului dat a contribuit semnificativ creșterea prețurilor pe piața internă la carne și produse din carne. În primul trimestru al anului 2008, conform datelor Biroului Național de Statistică, prețul la carne a crescut, în medie, cu 40-45%.

Reducerea volumului exportului a fost motivată prin diminuarea creșterii animalelor, care, la rândul său, fusese cauzată de majorarea cheltuielilor prilejuate de întreținerea animalelor, deoarece o parte esențială de nutrețuri se importa. În 2008, fabricarea nutrețurilor gata pentru animale a scăzut cu 17,4% față de anul precedent, rata de acoperire alcătuint 79,3% (tabelul 2), cu toate că în perioada precedentă exportul depășea importul.

Analiza efectuată arată că R. Moldova, din țară exportatoare de legume și fructe, devenise țară importatoare. Legumele, precum castraveții, roșiile, se importă, preponderent, din Turcia, Polonia, Olanda, iar merele, varza, sfecla, morcovul se importă, în temeii, din Polonia, Olanda, Belarus. Fructele se importă, mai cu seamă, din Turcia, Grecia, iar sucurile din fructe – din Ucraina, Rusia.

Soluționarea problemelor enumerate nu este posibilă decât cu condiția că statul va promova o politică eficientă de susținere a producătorului autohton, care nu se va limita la acordarea ajutorului bănesc în mărime de 200 lei/1 ha. Trebuie dezvoltat sectorul real. În acest scop, statul urmează să acorde subvenții sau să-i scutească de plata impozitului pe 2-3 ani pe întreprinzătorii care creează noi locuri de muncă sau produc mărfuri pentru export. În plus, este necesar ca statul să micșoreze impozitul pe venit până la 10%, TVA – până la 15%, să scadă taxa vamală. Astfel, va ieși din circulația subterană o mare parte de mărfuri. Ca rezultat, se va majora baza impozabilă și, cu toate că taxele se vor micșora, volumul total al impozitelor colectate se va majora.

other aquatic non-vertebrates; sugar and products of sugar; products from vegetable, fruit and other parts of plant; alcoholic drinks, non-alcoholic drinks and vinegar; residue and waste of food industry, fodder for animals.

An appearance of trade balance deficit of foodstuffs is the result of some factors. First, it is a consequence of the deed that domestic products of foodstuffs covers just 64% from consumption on the internal market of this kind of products, in defiance of fact that Moldova is an agrarian country.

Another reason is essential disparity at the second (meat and other edible organs) and the sixteenth (products from meat, fish, crustacean, mollusk and other aquatic non-vertebrate) categories of products according to the Harmonious System. Export-import ratio of meat made 3,86% in 2008, compared to 30,11% in 2007. This deviation was caused by doubled an increase of imports and by trebled a decrease of exports.

The major importable item of meat was poultry, because it is cheaper. This product was imported from Belgium, Holland, Germany. The increase of imports of this commodity brought significant growth of price for meat and products of meat on the domestic market. According to The National Bureau of Statistics of the RM, the price rose in medium with 40-45% in the first quarter of 2008.

The decrease of exports was caused by a reduction in animal breeding, which was caused by the rise of expenditures on animal breeding, because an essential part of fodder was imported. In 2008 production of fodder for animals reduced by 17,4% in comparison to previous year and export-import ratio consisted 79,3% (table 2), in spite of exports out-passing by imports in previous years.

This analysis shows that Moldova transforms from an exporter of vegetables and fruits into an importer. The origins of major imports of vegetables, such as cucumbers, tomatoes, are Turkey, Poland, Holland, but of apples, cabbages, beets, carrots are as follows: Poland, Holland, Belarus. Fruits are imported prevalent from Turkey, Greece, but juice of fruit – from Ukraine, Russia.

All these problems could be resolved, just in case, when the state would carry out effective policy, which wouldn't be limited with government grant in sum of 200 leis per hectare. It is necessary to develop real sector, with this purpose the state has to grant subventions or to release producers, which create new working places or produce goods for export, from tax for 2-3 years. In addition, the state could reduce profits tax until 10%, value-added tax till 15%, custom tax, so that it could permit a big part of merchandise to go out black economy. However tax percent would decrease, as a result tax base would increase.

Essential growth of exports would reduce the outside vulnerability of state. With this aim it has to

Diminuarea vulnerabilității externe a țării poate fi atinsă prin creșterea esențială a exporturilor. Cu acest scop, trebuie promovate mărfurile autohtone pe piețele externe. Republica Moldova are ce propune pe piețele externe, și anume: produse alimentare ecologic pure.

Pe piețele Uniunii Europene (UE), cererea de produse alimentare ecologic pure este mare, dar țările UE nu sunt interesate de importul acestor produse din R. Moldova, căci dispun de producția proprie și, de aceea, promovează o politică protecționistă. În plus, consumatorul din Uniunea Europeană nu este familiarizat cu producția moldovenească.

În 2008, exportul producției de secțiunea III „Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală și produse ale disocierii lor; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală”, în țările Uniunii Europene, a constituit 54,1% din exportul acestui gen de marfă și 40,4% din producția secțiunii II „Produse ale regnului vegetal” (figura 1).

Republica Moldova exportă în țările UE nuci, ulei de floarea-soarelui, semințe de porumb, semințe de floarea-soarelui, fructe uscate, preponderent prune, deșeurile ale producției morăritului, mere. În România, din merele importate din Moldova se produce suc de mere, iar din semințele de floarea-soarelui – semințe prăjite, care apoi se exportă în Moldova. În așa fel, producătorii din România obțin profituri suplimentare utilizând materia primă din Moldova pentru producerea mărfurilor ce pot fi produse și la noi, în țară. Un stat condus rațional exportă producția finală, nu materia primă. Pentru ameliorarea situației din comerțul exterior, este necesar să se ia măsuri urgente, ca să se producă în R. Moldova produse ce le vor substitui pe cele de import.

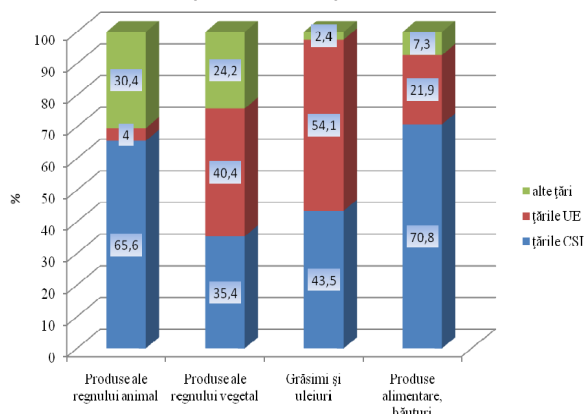

Figura 1. Structura exportului producției alimentare a RM pe grupe de țări în a.2008

În Republica Moldova, există un potențial suficient pentru a crește producția de uleiuri eterice. Prețul de vânzare al diverselor uleiuri eterice pe piețele externe este foarte mare, deci este convenabil să fie produs și exportat. În perioada de raport, țara noastră încă importă această marfă, deoarece volumul produs nu satisface necesitățile pieței interne.

Analiza importului producției alimentare pe grupe de țări, în 2008, demonstrează că cea mai mare pon-

encourage domestic products on foreign markets. Republic of Moldova has commodities for supply on external markets such as ecological pure foodstuffs.

Demand for ecological pure product is high on the European Union market, but states of the European Union have not incentives to import this kind of product from Moldova, because they have their own product, that is why they follow a protective policy. Moreover a consumer from the European Union isn't familiarized with Moldovan commodities.

In 2008 export of goods of the third section "Animal or vegetable fats, oils and wax" to states of the European Union constituted 54,1% from total exports of these goods and 40,4% from total exports of commodities of section II "Vegetable products" (figure 1).

Major exportable items of the Republic of Moldova to European countries are nuts, oil of sunflower, seeds of maize, seeds of sunflower, dried fruits, prevalent dried plums, waste of milling products, apples. In Romania apples from Moldova were used in apple juice production, and seeds of sunflower – in frying seeds, then these goods were exported to Moldova. Thus, Romanian producers gained supplementary income using Moldovan raw material to produce wares which could be made in our country. A rational state exports final products but doesn't export raw material. For improving the situation in foreign trade, it is necessary to take measures to produce goods in Moldova which substitute imported goods.

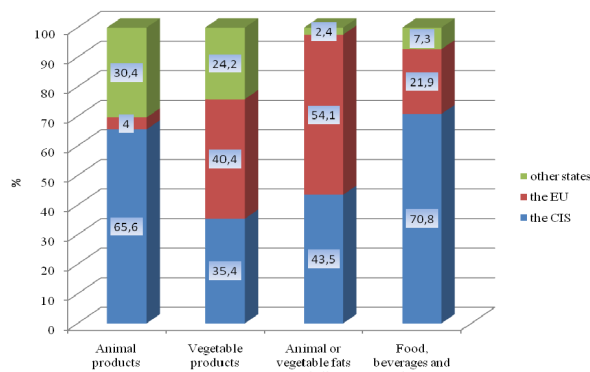

Figure 1. Moldova's geographical structure of exports of foodstuffs in 2008

In the Republic of Moldova exists potential to increase production of ethereal oil. Selling price of different ethereal oils on foreign market is high, so it is convenient to produce and export this commodity. In reported period Moldova continues to import such kind of ware, because volume of production doesn't satisfy domestic needs.

Analysis of geographical structure of imports of foodstuffs in 2008 showed that the biggest proportion in imports of products from section IV "Food, beverages and tobacco" and section III "Animal or vegetable fats and oils" was registered by the CIS countries (figure 2).

dere a importului producției din secțiunea IV „Produse alimentare, băuturi alcoolice, fără alcool și oțet; tutun” și importului producției din secțiunea III „Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală și produse ale disocierii lor; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală” revine pe seama țărilor CSI (figura 2).

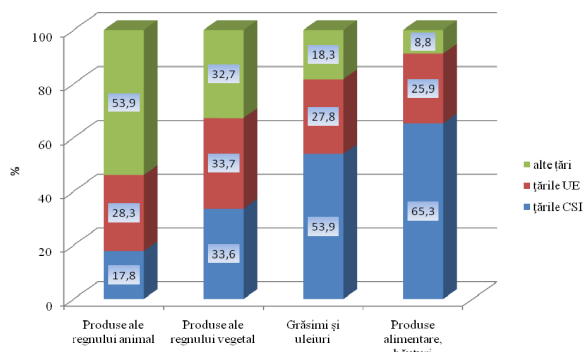

Figura 2. Structura importului producției alimentare a RM pe grupe de țări în a.2008

O problemă stringentă a economiei Republicii Moldova o constituie restructurarea producției naționale, adică trebuie realocate resursele producției din ramurile considerate cu dezavantaje, celor relativ avantajoase. Concomitent, estimând mărfurile cu avantaj comparativ și cele cu dezavantaj comparativ, în schimburile comerciale externe, putem afla care grupe de mărfuri trebuie promovate.

În 2008, grupa de mărfuri „Semințe și fructe oleaginoase; semințe și fructe diverse; plante industriale sau medicinale; paie și furaje” a înregistrat cel mai mare avantaj comparativ (70,4%) dintre toate produsele alimentare, fiind urmată de grupele de mărfuri „Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală și produse ale disocierii lor” (67%), „Fructe comestibile și nuci” (66%), „Băuturi alcoolice, fără alcool și oțeturi” (63,1%), „Cereale” (59,1%), „Preparate din legume, fructe sau din alte părți de plante” (51%), „Zahăr și produse zaharoase” (31,8%). Deci, Republica Moldova trebuie să promoveze anume aceste mărfuri pe piețele externe.

În perioada 2007-2008, se remarcă trecerea grupei de mărfuri „Carne și organe comestibile”, din zona cu avantaje în cea cu dezavantaje comparative, și trecerea grupei de mărfuri „Lapte și produse lactate, ouă de păsări, miere naturală” – din zona cu dezavantaje în cea cu avantaje comparative. Producerea acestor mărfuri necesită să fie majorată pentru substituirea importului producției omogene.

Analiza efectuată ne arată că recesiunea, în R. Moldova, nu reprezintă numai rezultatul crizei financiare, dar și al micșorării competitivității producției autohtone atât pe piața internă, cât și pe piețele externe. La rândul lor, cauzele micșorării competitivității sunt: influența negativă asupra producătorilor autohtoni a legislației fiscale în vigoare și a reglării vamale actuale; prețurile mari la resursele energetice; eficiența mică a măsurilor întreprinse de stat pentru susținerea producătorilor autohtoni.

În baza analizei efectuate, considerăm oportună

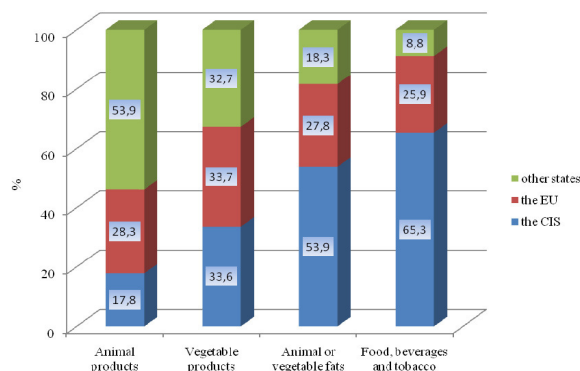

Figure 2. Moldova’s geographical structure of imports of foodstuffs in 2008

An urgent problem of the Republic of Moldova is to restructure the national product that is to re-allocate manufacturing resources from branches with disadvantage to branches with relative advantage. Simultaneously, evaluation of goods with comparative advantages and goods with comparative disadvantages in foreign trade turnover permits to learn, which groups of ware have to be encouraged.

In 2008 group of commodities “seeds and oleaginous fruits; seeds and varied fruits; industrial and medical plants; straw and fodder” registered the most comparative advantages (70,4%) from food products, this group was followed by groups of goods such as “animal or vegetable fats and oils and products of their dissociation” (67%), “edible fruits and nuts” (66%), “alcoholic drinks, non-alcoholic drinks and vinegar” (63,1%), “cereals” (59,1%), “products from vegetable, fruit and other parts of plant” (51%), “sugar and products of sugar” (31,8%). Therefore the Republic of Moldova has to encourage these commodities on external markets.

During the years 2007-2008 category of products “meat and other edible organs” passed from zone with advantages to zone with comparative disadvantages, and group of products “milk and dairy products, eggs of poultry, natural honey” passed from zone with disadvantages to zone with comparative advantages. Manufacture of these goods needs to be increased in order to substitute import of homogeneous products.

Results of investigation show that recession in Moldova is the outcome not just of financial crises, but it is the result of reduction in domestic product competitiveness on the domestic market and on foreign markets. In addition, causes of decrease in competitiveness are: negative influence of tax legislation and current customs regulation over national producers; high price of energy resources; low efficiency of state measures in support of domestic producers.

According to analysis we consider that it is timely to put into effect not only enumerated measures,

implementarea, în afara măsurilor enumerate, a următoarelor acțiuni de redresare a situației:

- restrângerea piețelor angro, deoarece întreprinzătorii care activează pe aceste piețe nu prezintă dări de seamă complete despre volumul operațiilor comerciale cu mărfuri și despre beneficiul obținut. Vânzările angro presupun existența intermediarilor, serviciile cărora duc la majorarea prețului de cumpărare a mărfurilor de către consumatorul final, și, în consecință, la scăderea nivelului de viață al populației;
- utilizarea resurselor energetice alternative mai ieftine, cu scopul reducerii costului de producție și, ca urmare, al majorării competitivității produselor autohtone;
- înființarea gospodăriilor mari, pentru a facilita utilizarea tehnologiilor avansate, sistemelor de irigare, mașinilor agricole, ceea ce este imposibil în gospodăriile țărănești mici;
- folosirea tuturor instrumentelor menite să asigure majorarea competitivității producției autohtone și formarea unui sector industrial competitiv, corespunzător standardelor europene, care ar garanta o dezvoltare durabilă a economiei naționale.

but the following measures too for recovery situation, such as:

- to restrict wholesale markets, because enterprisers who carry on trade don't report completely about goods turnover and benefit. Existence of wholesale trade supposes that intermediaries act on these markets, and intermediary services lead up to increase transaction prices for final consumers, as a result these lead up to decrease public welfare;
- to use cheap alternative energy resources with purpose to diminish product cost and as a result to increase competitiveness of inland manufacture by price;
- to create big farms, because it is difficult to use advance technologies, systems of irrigation, agricultural machines in small rustic farms;
- using all instruments which ensure increase in competitiveness of domestic products and establishment industrial competitive sector, according to European standards, which ensure durable development of economy.

Bibliografie / Bibliography:

1. Anuar statistic de comerț exterior al Republicii Moldova/Chișinău, 2008 – 505 p.
2. Chivriga V., Furdui V. *Current developments in external trade with agricultural products*. National Farmers Federation of Moldova (FNFM)/ Chisinau, 2008, pag.16-68.
3. Cristache S. E. *Metode statistice de calcul și analiză a eficienței economice în comerț* / București: Editura ASE, 2003 – 308 p.
4. Krugman P. *The narrow and broad arguments for free trade*. // American economic review – may 1993, p.358-364.
5. Miron D. *Comerț internațional* / București: Editura ASE, 2003 – 298 p.
6. Spîca I. *Free Trade of the Baltic States and the Possibilities of Customs Union: Monograph*./Riga: University of Latvia, 2000. – 404 p.

IMPLEMENTAREA SPAȚIALĂ ȘI RAMURALĂ A TAXELOR PENTRU POLUAREA APELOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Lect. sup. Petru BACAL, ASEM

Mărimea plăților pentru poluarea apelor este egală cu produsul volumului apelor reziduale deversate, cuantumul regional de plată și agresivitatea poluanților. Cuantumul regional depinde de gradul de asigurare cu apă, de categoria funcțională a unităților administrative și de structura ramurală a economiei lor. Suma plăților calculate este net inferioară în comparație cu prejudiciile ecologice rezultate și costurile de epurare a apelor reziduale poluate.

Taxe pentru poluarea apelor se aplică cu succes, dacă sunt suficient de mari, pentru a modifica comportamentul poluatorului în sensul combaterii

THE SPATIAL AND BRANCH IMPLEMENTATION OF TAXES FOR WATER POLLUTION IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Sup. Lect. Petru BACAL, AESM

The size of taxes for water pollution should be influenced, especially by the volume and toxicity of pollutants. According to the in force legislation, regional normative payments for water pollution vary depending on the water assurance, category of functional-hierarchical regions and the specific branch of administration units. Regional norm payment rates are significantly lower compared to the real size of ecological damage and cost of waters purifying at the pollution sources.

Charges for water pollution are successfully applied, if they are large enough, to change the polluter behavior on preventing pollution. Effluent